

pruski. Korzyści takiego wniosku byłyby równie widoczne jak niezaprzeczalne. Kończyłaby się wszelka dorywczość, wszelka niesystematyczność, wszelka sporadyczność homeopatycznie zresztą nawet dotąd prowadzonej podjazdowej walki parlamentarnej. Wniosek tego rodzaju streszczałby w sobie logicznie i racjonalnie wszelkie nasze pokrzywdzenia w dziedzinie narodowej, domagałby się ich reparacji, czy to na podstawie prawa przyrodzonego i prostej słuszności, — czy to na podstawie traktatów międzynarodowych czy to wreszcie na podstawie praw i przepisów specjalnych. Streszczenie takie wszelkich naszych narodowych pokrzywdzeń sprowadzałoby do jednej całości, do wspólnego mianownika wszystko to, co rozprzecznięte i rozproszone wśród dyskusji nad różnymi pozycjami budżetu lub przy jakichkolwiek innych sposobnościach ginie niepostrzeżenie i nie robi wrażenia na jakie ma prawo liczyć zbiorowy akt Polaków żądających na podstawie pisanego i przyrodzonego prawa naprawienia dziejowej im się krzywdy. Wniosek taki, znajdujący tak zachęcający przykład w wystąpieniu reprezentacji naszej w sejmie Rzeszy, nie przeszkadzałby naturalnie w niczem drugiej stronie akcyi parlamentarnej, która czy to drogą wniosków czy drogą interpelacji mogła zarzucić rząd kwestyami prawnymi różnych postępów i występów, jakich widownia ostatnimi czasy było W. Ks. Poznańskie. Tutaj niechajby wojna parlamentarna była podjazdową a byłaby zaiste jak każda partyzantka wiele ciekawą, malowniczą i interesującą. Tak naprzykład można by zapytać ministra oświecenia, czy mu wiadomy zakaz wypożyczania książek polskich uczniom polskim, czy prawda, że przenoszą u nas nauczycieli w dalekie strony niemieckie, skoro według życzenia nie chcą germanizować pisowni swego nazwiska; czy prawda, że niektórzy inspektorowie szkółni traktują na własną rękę system nowy własnej wiary. Tak dalej można by zainterpelować ministra spraw wewnętrznych lub też całe ministerstwo stanu, jak się zgadzają z zasadą tolerancji instalacje Kubeczaków, Kicków i Gołębiowskich wśród bagietów i ostrych ładunków, jak się zgadzają z literą pisanego prawa uwieszenia i rewizje po domach opornych patronów kościelnych, kontrybucje nakładane na księży wzbraniających się korespondować z komisarzem rządowym, trzymanie po więzieniach księży odmawiających świadectwa w sprawie delegata papieżkiego.

Wniosek narodowościowy streszczający w sobie wszelkie nasze żądoby z dziedziny narodowej nie przesądzałby w niczem możliwości tego rodzaju walki podjazdowej z dziedziny innej, która nie mniej ciekawego dostarcza materiału. Rozumie się samo przez się, że o ile kwestya dobrobytu naszego materialnego i ekonomicznego nie miała logicznej i racjonalnej sposobności pomieścić się w kategorie wniosku narodowościowego, winnaby również poszukać sobie osobnego pola i sposobności. Ożół pokróćce widzenie nasze w sprawie usystematyzowania akcyi parlamentarnej deputacji naszej sejmowej, widzenie natchnione nie chęcią jakąś przewoźniczenia i narzucania się z nieproszoną radą, lecz istotnym względem dobra publicznego i

nego przeciwnika. Towarzysz broni w godzinę śmierci przyzywał mnie do siebie i zwrócił mi się, że ma syna, którego szukał już dość długo a na trop którego wpadł dopiero niedawno. Matka dziecięcia odrzuciła je była zupełnie zapomniana. Musiałem przyrzec konającemu, że je odzyskam, musiałem przysiąc, że losam jego zajmę się tak, jakby ono było dzieckiem rodzonnego mego brata. Odzyskałem dziecko. W największej znalazłem je nędzy, bliskiem śmierci. Pies rzucony na środku drogi znosił się na nogach. Gdybyż je była mogła widzieć matka!

Alfonsyna Plankenhurst utkwiała wzrok aieruchomy, zmartwiała w opowiadającym.

— Znalazłem chłopca złożonego śmiertelną niemocą w norze bez okna, na kupie śmiecia wijącego się w bólu, nagiego, nakrytego brudnymi łachmanami, w pół oślepiętego.

Alfonsyna wstrząsnął dreszcz febryczny.

— Zabrałem z sobą nędzne osierociłe dziecię i zastąpiłem mu miejsce zmarłego ojca — którym był Otton Palwicz.

Alfonsyna ukryła twarz w poduszkach otomany. Pani Plankenhurst cofnęła się zmieszana, siląc się zasłonić córkę; blada, wylekła poglądała z trwogą na Ryszarda.

Ten zaś mówił dalej spokojnie.

— Mam u siebie wszystkie papiery dotyczące pochodzenia dziecka. Wszystkie listy jego matki. Jego metrykę. Mogę je przedłożyć każdemu, kto je zobaczyć zażąda!

Każdy nerw pani Plankenhurst drżał, kolana ugięły się pod nią. Ryszard zaś dumnie wznosił głowę. — Ale ja mam przysięgi konającemu memu przeciwnikowi, że imienia matki jego dziecięcia nigdy przed nikim nie zdradzę. Dałem mu na to słowo honoru, słowo szlachetne. A ponieważ w oczach własnych nie przestałem być szlachetnym, nie wolno mi więc pani nawet wymienić imienia.

Pani Plankenhurst odetchnęła.

Edyta zaś podeszała do Ryszarda i rzekła z prawdziwie anielską łagodnością:

— Ktokolwiek bądź jest matką tego dziecka, któremu ty przysięgałeś być ojcem, ja mu matkę zastąpię.

Pokonana, zdeptana kobieta wzniosła w górę jak do przekleństwa obie ręce i drżącym od wzruszenia głosem z po za zaciśniętych wściekłością zębów rzuciła:

— Bierz ją więc w imię piekła i wszystkich szatanów!

koniecznością zapobieżenia, aby dobra wola zdolność naszej deputacji sejmowej nie zmarniała przez brak z góry obmyślanego planu.

Wypada nam jeszcze pod koniec, skoro mówimy o czynnościach deputacji naszej sejmowej poddać kilku słowom uwagi wniosek deputacji naszej sejmowej z dnia 27 kwietnia r. b. w przedmiocie języka wykładowego w szkołach naszych. Wniosek ów jest nieco nieokreślonej natury; żąda zniesienia rozporządzeń lat ostatnich zaprowadzających język niemiecki jako wykładowy w szkołach; żąda dalej nowych rozporządzeń, „na mocy których język ojczysty stałby się językiem wykładowym w początkach nauki.“ Jeżeli pierwsza część wniosku dobra, drugą uważamy za niewystarczającą. Byłoby to znów pole dla wniosku narodowościowego. Wniosek narodowościowy miałby sposobność wykazać że stanowiska prawa przyrodzonego, traktatowego, pedagogicznego, że nam się należy w obrębie kraju naszego w szkołach naszych nasz język. Oderwany od takiego naturalnego pnia wniosek ów sporadyczny ma także bezwartościową swoją wartość, ale ginie znów, ponieważ wyrwany z naturalnego związku niepostrzeżenie jako drobny i obojętny dla większości sejmowej szczegół. Pominąwszy i tę stronę jednakże jeszcze, zarzuciłbyś żądaniu, aby język ojczysty stał się językiem wykładowym w początkach nauki pewien brak ścisłości. Niedostatek ten tem dotkliwiej czuć się daje, że przecież mamy do dziś dnia formalnie istniejącą i formalnie nigdzie nieznieśioną dotąd instrukcyą ogólną dla szkół poznańskich z dnia 24 maja 1842 r., która w sposób nader szczegółowy a obejmujący wszelkie zakłady naukowe W. Ks. Poznańskiego reguluje zarazem stanowisko języka polskiego jako wykładowego. — Według naszego przekonania jest zbyt skromności cofać się po za granice tego, co nam sam rząd pruski swego czasu przyznał. Nie widzimy powodu prosić pokornie o język wykładowy polski w początkach nauki, co nie określa niczego, kiedy instrukcyą z roku 1842 w najwyższych naszych nawet zakładach naukowych aż do terytu włącznie pozostawia nam język polski jako wykładowy. Czemuż się więc w obec takiej, obowiązującej dotąd jeszcze formalnie instrukcyi cofać i żądać mniej, niż nam sami nawet współobywatele niemieccy przyznali. Pozwalamy sobie przypomnieć przecież, że czterech lat jeszcze nie ma, jak ziomkowie nasi niemieccy w sejmie prowincjonalnym przyjęli jednogłośnie wniosek p. Turny, domagający się prostego zastósowania instrukcyi z r. 1842 do wszystkich szkół poznańskich. Przykład gotowy a z pewnością nader zachęcający. — Czyżby w obec niego nie było rzeczą praktyczniejszą i prostszą domagać się wprowadzenia w życie owę nieprzemaganą dotąd instrukcyi, aniżeli nieokreślonego i niesformułowanego prawa „by język polski stał się wykładowym w początkach nauki.“ Otóż zdanie nasze w przedmiocie wiadomego wniosku szkolnego naszej deputacji, zdanie przecież, które nie przeszkadza, abyśmy nie unieśli uczuć zasługi jego choćby dla tego, że przerywa długie milczenie jakie dotąd czynności naszej deputacji zalegało.

.....

Tegoż samego jeszcze dnia opisał Ryszard matce wszystkie swe przygody.

A było ich sporo: — rano jeszcze wyrok śmierci, potem ulaskawienie, narzeczona i przekleństwo; było więc dosyć rozmaistości.

Odpowiedzi wyglądało niecierpliwie w hotelu „Króla Węgierskiego“, w którym oczekując spełnienia się przedślubnych formalności, zajęli Ryszard i Edyta dwa odrębne pokoje.

Zeszedł wszakże tydzień cały, zanim ta odpowiedź nadeszła.

List był lakoniczny. Zawierał wyłącznie wyrażenie radości z powodu szczęśliwego wyroku sądu, zezwolenie na małżeństwo Ryszarda, oraz zapowiedź, że w tych dniach przybędzie do Wiednia rządcza, który mu wszelkich innych wiadomości udzieli.

Dnia tego czekał Ryszard, gdy niecierpliwie. Wielką też była radość, gdy pewnego ranka rządcza z żoną otworzył drzwi jego pokoju.

Począł od tego, że zawiadomił Ryszarda, iż do dnia ślubu żonę swoją pozostawi pannie Edycie, która nie miała przecież nawet kobiety, choćby do pomocy w ubiorze weselnym.

Suknia ślubna naturalnie kazała żona jego zrobić w Pezcu i w istocie był to bardzo przeźroczny postępek, Edyta bowiem nie zabrała z domu swej ciotki ani jednej sukienki na zmianę.

Następnie opowiedział Ryszardowi staruszek wszystko, co zaszło w domu rodzinnym w czasie jego nieobecności. / O owę wielką zagadkę, nad którą Ryszard tak się biedził, zamianie imion Eugeniusza i Oedona. Teraz dopiero zrozumiał Ryszard, co znaczył ów jany pukiel włosów. Biedny chłopiec! Póki żył, cały człowiek nie miał w oczach Ryszarda tej wagi, co dziś ten strzępek włosów.

Dalej opowiedział mu rządcza, co się teraz dzieje w domu, jak tam wygląda. Pani baronowa wdowa chciała sama zjechać na ślub syna do Wiednia; skoro jednak zażądała paszportu (a paszport jest dziś potrzebny, choćby na przejazd z wioski do wioski), zawiadomiono ją, że jest internowaną w Nemesdombie i nie może go opuścić; wówczas chciała przybyć młoda jaśnie pani, ale nagle zachorował jej jeden z synów i trzeba było pozostać w domu. Brat zaś miał ważne powody niepokazywania się w Wiedniu. Tym więc sposobem przypało jemu i żonie jego uczestnictwo w ceremonii ślubnej.

Ryszarda i to szczerze cieszyło.

Nakoniec uwiadomił go jeszcze rządcza, że rząd

Wiadomości urzędowe.

Król mianował starostą hr. Westarp w Hildesheimie prezesem regencyi w Gabinie a prezesa policyi Pilgrim w Królewcu starostą w Hildesheimie.

Prowincjonalny radca szkolny dr. Goebel w Królewcu przeniesiony został do prowincjonalnego kolegium szkolnego w Magdeburgu.

Korespondencye Dziennika Pozn.

Od Trzemeszna, 30 kwietnia.

(Wzmianka o sprawozdaniu poselskim w Trzemesznie. — Kółko rolnicze. — Nabycie znacznej niem. posiadłości.)

X. W referacie z Trzemeszna o sprawozdaniu z czynności poselskich przez p. Tomasza Kozłowskiego znajdując tę niedokładność, iż referent wnieśliśmy przysięgę przez zebranych wyborców rozstrzygnięcia przypisuje p. Bętkowskiemu, nadmieniamy przeto, iż p. Różański wniósł rezolucyą z wybitnie kościelnym piętrem, która atoli upadła. Rzecz miała się tak. P. Bętkowski żadnej rezolucy nie przedłożył, jedynie tylko pan Różański czynnością tą się zajął. Mił zaś p. R. dwa takie pisma zredagowane, jedno klerikalnej cechy, drugie zaś tego rodzaju, iż nie ignorując sprawy kościelnej, w odpowiednim stopniu uwzględniało interes narodowy.

Obiadem rezolucyę odczytał i pozostawił wyborcom do woli, za którą się chcą oświadczyć. Wiadomo już z pism, że wyborcy woleli drugą, której brzmienie też w waszém piśmie oddaliśmy. Co do osoby p. Różańskiego, niesłusznie byłoby mu zarzucić zbyt jaskrawy klerikalny kierunek. Wystąpieniem swym na zgromadzeniu w Trzemesznie tego nie okazał. Przedkładając 2 różne treścią i tendencją rezolucyę, dowiódł owszem, że nad indywidualnymi uczuciami swemi unie zapomniał, i że potrafi odróżnić prywatnego człowieka od publicznego. Stał nad partjami i chciał tylko zapisać to, czego zgromadzenie sobie życzyć będzie. Niesłusznie też Kurjer uderza na alarm z powodu rzekomo wywieranej presji na prosty lud przez liberałów, którymi według mylnych korespondencyi w opinii publicznej albo p. Różański i Bętkowski razem kierowali, albo też którykolwiek z obu. Zaznaczyć tu musimy jako uczestnik zebrania a więc świadek naczynny, że nikt nikogo nie namawiał ani nie obrażał.

Będzie może, że byli tam liberalni i nie liberalni, ale nie było wcale widać, żeby różnica między nimi w jakikolwiek sposób się narysowała. Uchwala więc, która zapadła, była wypływem wolnej zupełnie woli zebranych i nie pewne osobowości, ale wszystkich 400 zebranych stanowiących wyborców powinność Kurjer do odpowiedzialności pociągać za rzekomo kościelny nieprzyjaciół rezolucy, o której to jeszcze nadmienić mogę, że jakkolwiek wedle tekstu swego na zasady tolerancji i wolności wyznaniowej się powołuje, bynajmniej przecież nie orzeka, aby połpisujący ją wyborcy religii swej wiernymi być nie mieli, lub żeby nie boleli głęboko nad prawami, w sam rdzeń kościoła uderzającymi.

Na ostatniem zebraniu towarzystwa rolniczego na pow. mog. odbytem w Mogile, postanowiono założyć kółko włościańskie w Mogile. Wykonanie tej uchwały powierzono panom: Różańskiemu, Jankowi i Jankowskiemu.

Właściciel Lubinia, p. Mlicki kupił świeżo folwark o powierzchni 500 mórg p. Wehra z Duszeńskich Oleśń.

Ostrów, 28 kwietnia.

(Wyparcie języka polskiego z gimnazjum. — Szkoła żeńska. — Aresztowanie ks. Kanteckiego.)

✚ Dużo z rozmaitych miejsc pisać o obecnem upadku gimnazjów z strony rządu przez wprowadzenie niemieckiego a zaniedbywanie polskiego języka, niech więc i od nas dowiedzą się rodzice synów swych w tutejszym gimnazjum mający, że i w naszym Ostrowie młodzież w tym względzie wcale nie jest szczelnie

dobra rodziny całej obłożył sekwestrem. — Wprawdzie to się jeszcze odmieni, ponieważ mogą skonfiskować tylko majątek dwóch braci, część zaś przypadającą trzeciemu muszą zwrócić; jednakowoż wlec się to może dosyć długo a tymczasem dochody z dóbr muszą być odsyłane dyrektorowi wydziału finansów, który dopiero miesiecznie w zamian za składane kwity wydziela szczerpając sumkę na utrzymanie całej rodziny. Dla tego też musi teraz panicz i własne swe wydatki zastósować do tych okoliczności.

Ryszard uznał całą słuszność tych zmian wszystkich. Toż mu darowano życie. Może się uważać za szczęśliwego, że mu zabierają tylko majątek.

Takie to już zarządzenie Boga. Tego przynajmniej uczą nas w szkołach, tak nam wierzyć każą.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Literatura polska.

Kopernikijana czyli materiały do pism i życia Mikołaja Kopernika zebrał ks. Ignacy Polkowski. Gniezno. Drukiem J. B. Langego 1873. Tom I. str. 544. — Tom II. 1873 r. str. 352. — T. III. 1875. str. 358.

Pracowicie zebrany materiał do życia naszego astronoma winniśmy ks. J. Polkowskiemu, który pierwszy podniósł też myśl obojdo jubileuszu, tak gorąco później podjętą i tak świetnie dokonaną. Należy mu to za zasługę i wdzięczność za to pamięć. Przyznajemy się nawet chętnie do tego, iż w pierwszej chwili, znając kraju wyczerpanie i pewne osłabienie do wszelkich objawów uczucia narodowego, wątpiliśmy wielce, czy inicjatywa ks. Polkowskiego znajdzie potrzebne poparcie. Stało się inaczej, dzięki Bogu. Zadano kłam pesymizmowi naszemu i cieszyliśmy się wielce z tego. Ks. Polkowski, wydawszy życiorys jubileuszowy Mik. Kopernika, który wraz z pamiątkowym medalem rozszedł się w tysiącach egzemplarzy, dołączył do niego jeszcze ten obfity nader zbiór różnorodnych wiadomości o Koperniku, z rzadką troskliwością zebrany. W tomie III, który dopełnia Kopernikijana, świeżo właśnie wydrukowanym autor zebrał mnóstwo jeszcze rozpraw, wiadomości, dodatków szacownych do monografii znakomitego męża. Jego pióra są te: rozprawa — czy system planetarny Kopernika zgadza się z piętrem świętym? — Kopernikowie Mikołaj ojciec, Mikołaj a

wsz. Z niewiadomych nam powodów przypadała lekcya języka polskiego w klasie V od 12—1 w tygodniu, a więc w czasie w zakres lekcji obowiązkowej nie wchodzącym, podczas gdy od 11—12 w tymże tygodniu klasa ma wolne. Wiemy, iż dawniej nie było, zaznaczamy więc fakt ten jako pierwszy, ważny u nas krok tego rodzaju.

I wyższa tutejsza szkoła żeńska na dobre przejmować zasady ogólne, postępowe. Zdziwili się nie pomatu, nie słysząc na ostatnim popisie, jak dawniej bywało, żadnych polskich deklamacyi, na czas podobno nie wystarczyło, ale za to poczytaliśmy nas obficie poezjami niemieckimi, francuskimi i włoskimi. Zwracamy uwagę polskich matek, iż prawo a nawet obowiązek upomnieć się u przełożonej zakładu o krzywdę, wyrządzoną tym sposobem córkom.

W zeszły piątek zamknięto w tutejszym więzieniu ks. Ant. Kanteckiego na 3 miesiące za nieprzepełnianie obowiązków kościelnych.

Lwów, 28 kwietnia.

(Ósme posiedzenie sejmowe.)

(T.) Po zagajeniu posiedzenia odczytuje sekretarz pismo namiesznictwa zawiadamiające, iż rząd lwowski do laski marszałkowskiej wniosek, dotyczący warunków pod któremi — jeżeliby się na to Rada państwa zgodziła — gotowby wziąć na skarb państwa obowiązki zakładania i utrzymywania domów pracy przy młotach i domów poprawy. Na najbliższem posiedzeniu przystąpi do projektu rządowego do pierwszego czytania.

Komisarz rządowy odpowiada na dwie dawne interpelacye, mianowicie po rusku w kwestyi zasienienia jura stolae, zawiadamiając, że sprawa ta legła w ministerstwie, a na interpelacyą dra Hossard po polsku to samo, że i sprawa wprowadzenia w życie nadzorów szkolnych zalega w ministerstwie. Szkoła krajowa zrobiła wszystko, co mogła, i przystąpiła do elaboratu ministerstwa, które ma wyznaczyć fundusze dla inspektorów okręgowych.

Dr. Hossard. Odpowiedź pana komisarza rządowego wcale mnie nie zadowalnia, chodź bowiem

Marszałek. Przepszszam, nad odpowiedzią na interpelacyą nie ma dyskusyi.

Dr. Hossard. Ja wiem o tem, ponieważ

dnak, choć wniosek uczyniłem...

Marszałek. Proszę podać na piśmie.

Dr. Hossard. Oto jest, ależ przecież wolno go odczytać. Wnoszę: „Wyseki sejm wezwie rząd, aby jak najprędzej wprowadził w życie artykuł 21 ustawy o dorozach szkolnych w Galicyi.“

Pomimo opozycji pana Golejewskiego, który chciał, aby marszałek takowy do poparcia przedłożył, poparte takowy i przekazano komisji edukacyi.

P. Hausner uzasadniał następnie swój wniosek uczyniony na poprzedniem posiedzeniu względem tworzenia na uniwersytecie lwowskim wydziału lekarskiego.

Treść mowy szanownego posła podam w jutrojszym numerze, na to, choćby ze względu na ważne daty statystyczne w niej przytoczone.

Wniosek p. Hausnera, który zrazu żąda tylko sejm wysłuchał wezwania do rządu o zaprowadzenie tego wydziału, odesłano do komisji administracyi.

Nadmienię tu, że między licznymi petycjami, w dniach ostatnich złożono do laski marszałkowskiej jest także petycja towarzystwa lekarskiego krakowskiego o uzupełnienie uniwersytetu lwowskiego działem lekarskim.

Ol samego początku posiedzenia zbierał p. Grocholski podpis na jakiś nagły wniosek. Zanim kilkadziesiąt. Wniosek ten odczytano. Żądał aby marszałek imieniem sejm wyrażał cesarzowi dziękowanie za zamiar przyjazdu do Galicyi wraz z żoną, aby i cesarzowa Galicyę odwiedziła. Wniosek przyjęto oczywiście bez dyskusyi jednogłośnie.

Mówią, że partya świętojurska chciała za sejmowej takimi wnioskami postawić. P. Grocholski wyraził

Posel Skrzynski motwował swój wniosek w sprawie gmachu sejmowego. Żąda on, aby sejm

stronom i żyjący Wojciech, nakoniec wizerunki Kopernika i ikonografia nader wykończona i dokładna. kim podręcznikiem bogatym i wyczerpującym się u nas imię nie poszczyci, ale żadne się wyjątki Kopernika stanąć nie może. Siedm ikonografii wywizerunków i rycin rozmaitych 339, medalów trzyście. Bardzo ciekawy jest wywód autentyczności wizerunku Tobiasza Sztymera, z obrazu przez astronoma malowanego, jest typ główny, obok którego stoją obraz olejny ks. Henryka Labonirskiego, portret szkóły włoskiej, typ nagrobku toruńskiego, nesusza i rozmaite inne zmyślone lub przekształcone między innymi św. Jana Stöffera, któremu się dać wieść Oleszczyński.

Cała ta praca ks. kanonika Polkowskiego, która winniśmy zbiór nagrobków rzymskich (Polaków), poczęte wydawnictwo Katedry Gnieźnieńskiej, wynalezienie rękopisu z końca XV wieku przedwionego Akademii krakowskiej, i wiele innych — większe zasługujące uznanie i wdzięczność, im, z naszego, w szerepciejszym kółku rozpowszechnić się będą przeznaczone dla bibliotek i miłośników dzieł naszych.

Autor zmuszony był też wydać zbiór ten wiersz kosztem i uczynił to tylko przez miłość przedmiotu, dla którego trudem, kłopotem niejednym i ofiarą żył... bo i toruński obchód nie przeszedł dlań... karnie...

Zyciorys Kopernika i trzy tomy, które są dopełnieniem i stanowią pięćset justyfikacyi, jedną księdzę kanonikowi Polkowskiemu rzeczony wdzięczność, bo u nas dziś poświęcenie rzadkie, miłość czegokolwiek bądź, która aż do chytry owoców dźwila... Starych i to poczytywać tradycyi owoców szczytem spadkobierstwo...

Chęć pracować nad odzworowaniem tego wizerunku i stanu umysłowego naszego w XV wieku znalazł materiał obfity i wskazówki wielce szacowne. O prawie autora co do zgodności nauki astronomii — smem świętym, nie naszą rzeczą jest sądzić — zresztą nie przypuszczaliśmy, aby figuryczne, w języku ludowi zrozumiałym wyrażenie biblijne mogło być w tym w ścisłym naukowym znaczeniu. Rozprawa opiera na zgłębieniu tekstu oryginalnego z wielkimi zajęciem. — Oby i całe dzieło rozpowszechnić się pamiątkę sławy narodowej utrwaliło pomiędzy

Drezno, 26 kwietnia 1875.

J. I. Kraszewski.

ści są po stronie studentów, choć ogólnie ubolewają, że przyjeżdżają do gwałtownych wybrzyków. Wina zaista przypisują głównie don Alfonsowi, którego wyzywająca postawa rozdrażniała zgromadzoną przed tłumem publiczność. Nie tylko na ulicach, lecz i na dziedzińcu uniwersyteckim odegrały się żywe między studentami a strażą bezpieczeństwa sceny. Gdy ta ostatnia zamierzała wtargnąć na dziedziniec, powitano ją okrzykiem „perea“, poczem konstabl z bagnetem w ręku uderzył na studentów i aresztował wielu z nich. Willą don Alfonsa obsadziło wojsko; w koszarach skonsygnowano batalion piechoty i dywizję kawalerii. — Po wdaniu się władzy akademickiej przyrzekli studenci, że nie wezmą już więcej udziału w demonstracjach, a dalsze wybrzyki były dziełem niższych warstw ludności. — Około godziny 9 wieczorem tysiące ludzi posunęło się ku willi Alfonsa. Zagroziło im drogę huzarzy. Krzyki, wycia, pisk i śmiech napłynęły powietrze. Bramę Pawła i przez park miejski falowały coraz to nowe tłumy, które starały się utrzymać na wodzy batalion piechoty. Gdy tłum ten chciał gwałtem wyspać się na ulicę, prowadzącą do willi Alfonsa, uszykowała się piechota do ataku. Wtem rzuceno między wojsko kilka kamieni i to było hasłem do godnych ubolewania scen. Huzarzy rzucili się na demonstrujących, plując ich i tratując a tłum przerażony rzucił się do ucieczki i schronił się do parku, zjadł wyparł go batalion piechoty. Z publiczności raniono kilkanaście osób, jedną ciężko, uwieczono sto kilkadziesiąt. Po stronie wojska jest dwóch huzarów rannych.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE I POTOCZNE.

Poznań, 1 maja.

— * Trzymarkowski. Na dokochanie budowy teatru polskiego otrzymaliśmy marek dwadzieścia, fen. trzydzieści pięć zebranych na piwie a Polska w m. kwietniu.

— * Dla rodziny nauzcyciela Tumidajskiego wziętego do wojska otrzymaliśmy od Kujawików marek czterdzieści sześć; razem złożono marek 306 fen. 88.

— * Na rodzinę Ligonia z Kr. Hut, pozabawionego pracy za czytanie polskich książek, otrzymaliśmy od Kujawików marek trzydzieści sześć; razem złożono marek 44.

— * Walne zebranie: Haliny, towarzystwa akcyjnego, jak się dowiadujemy odbyło się dnia 20 maja r. b. o godzinie 5 po południu w hotelu francuskim.

— * Wydział Nauk historycznych i moralnych Towarzystwa Przyjaciół Nauk odbędzie w poniedziałek dnia 2 maja o 6 wieczorem w lokalu Towarzystwa, Młyńska ulica No. 35 swe posiedzenie. Na porządku dziennym: Przegląd publikacji zagranicznych dotyczących historii polskiej.

— * W szkole wieczornej Towarzystwa Przemysłowego w Poznaniu:

I. Kurs zimowy rozpoczął się z dniem 15 października r. z. w lokalu p. rektora Zielke przy ulicy Szkolnej No. 4.

II. Liczba uczniów wynosiła z rozpoczęciem kursu zimowego tylko 28; zgłosiło się później jeszcze 30, tak że ogółem zapisano się na kurs zimowy 58.

III. Oddział I. pobierał tygodniowo 11 lekcji, oddział II. 10 i to równocześnie w osobnych klasach w czasie od godziny 8 do 10 na 10 wieczorem.

IV. 1) Oddział II. pobierał naukę w następujących przedmiotach.

a) w polskim . . .	3 lekcje tygodniowo.
b) w niemieckim . . .	3 „ „
c) w rachunkach . . .	3 „ „
d) w kaligrafii . . .	1 „ „

2) Oddział I.

a) w polskim . . .	2 „ „
b) w niemieckim . . .	2 „ „
c) w rachunkach . . .	3 „ „
d) w geografii . . .	1 „ „
e) w geometrii . . .	1 „ „
f) w rysunkach . . .	2 „ „

V. Kurs latowy rozpoczyna się piątek 7 maja. Tygodniowa lekcja lekcji podczas kursu latowego wynosi tylko 6. Opłata szkolna za kurs latowy wynosi także 2 Mk., które każdy uczeń natychmiast przy zameldowaniu się złożyć winien.

Przyjmowanie nowych uczniów nastąpi w środę dnia 5 maja o godz. 8 wieczorem w lokalu szkolnym przy ulicy Szkolnej No. 4.

— * Popis publiczny szkoły wieczornej Towarzystwa Przemysłowego odbędzie się dnia 4 maja r. b. o godzinie 8 wieczorem w lokalu Towarzystwa Przemysłowego, Rynek 58.

Porządek popisów.

Klasa II.	
a) Polskie . . .	Pan Krzeszkiewicz.
b) Niemieckie . . .	Pan Zieliński.
c) Rachunki . . .	Pan Krzeszkiewicz.
Klasa I.	
a) Polskie . . .	Pan Zieliński.
b) Rachunki . . .	Pan Modrzyński.
c) Niemieckie . . .	Pan Seyda.
d) Geografia . . .	Pan Krzeszkiewicz.
e) Geometria . . .	Pan Seyda.

Spodziewać się należy, że publiczność poczuje się do obowiązku i liczenie się zbierze na ten popis.

— * Upadłość M. Breslauera pociągnęła za sobą nie tylko upadłość trzech innych firm tutejszych, Maza Mehliha, Gutmana Mehliha i Orensteina, lecz wpłynęła także na kursa tutejszych banków, które znacząco uległy obniżeniu. I tak stały akcje banku prowincjonalnego w zeszłym miesiącu 109, w dniu przed upadłością Breslauera 107, a odtąd spadły na 97.60; akcje banku wschodnio-niemieckiego, które dnia 16 maj. stały na 77, spadły dnia 27 na 73. Pasywa upadłości Breslauera dochodzą do mniej więcej 300,000 tal., aktywów podać jeszcze nie można, gdyż takowe zależą przedewszystkiem od wartości rozległych lasów w Królestwie Polskim i Galicji, które nabyte zostały w nadziei, że rząd rosyjski udzieli koncesję na dalszą budowę kolei wrocławsko-warzawskiej.

— * Od ks. Tulodzieckiego, proboszcza z Miłosławia, odbieramy pismo następujące:

„Miłosław, 27 kwietnia.

Zaczepony i boleśnie dotknięty w korespondencji „Z nad granicy Kongresówki“ zamieszanej w nrze 88 Kur. Pozn., długo cierpieliśmy milosławem, lecz widząc, że z jej powodu coraz więcej bań wśród publiczności okolicy tutejszej i obalania ludu moje imię krzywdzącego powstaje, postanowiłem odpowiedzieć, co następuje:

Już blisko rok temu, jak przez p. Massenbacha w dwóch sprawach sięle z sobą związanych, t. j. podania etatu plebanii tutejszej i podania członków dozorcu kościelnemu, ośmielił się twierdzenia zawezwany zostałem. Będąc chorąbą złożony i z zasady na to wszystko żadnej nie dałem odpowiedzi, aż w końcu kara 30 tal. na mnie nałożona została, a gdy i ta nie skutkowa, odebrałem zapowiadanie na termin do Poznania. Na to odpowiedziałem, że bez zupełnego podkopania zdrowia mego podróży takiej podejmować nie mogę, na stwierdzenie czego świadectwo urzędowe założyłem.

W tym czasie inna jeszcze okoliczność nastąpiła, która mnie do podania etatu plebanii tutejszej zmusiała. W tym względzie powołuje się na świadectwo banku rolniczo-przemysłowego Kwieciński, Potocki i Spółka w Poznaniu, który zaświadczyć może, że do u zynienia powyższego kroku różnemi okolicznościami zmuszony byłem. — Podanie zaś członków dozorcu kościelnemu już dla samego etatu plebanii, pominiawszy inne sprawy prawne, jak n. p. ablowanie mego i t. d., niezbędnie potrzebnym było; bo podanie etatu plebanii, do czego — jak powiedziałem — zmuszony koniecznością byłem, bez dozorcu kościelnemu być się z nią nie mogło. — To są te dwie sprawy ze sobą ściśle związane, w których się do p. Massenbacha odniósł musiałem. Działło się to jeszcze przed ogłoszeniem encykliki Ojca św., po jej zaś ogłoszeniu żadnej już więcej korespondencji z p. Massenbachem nie miałem i nie mam.

Owa szatańsko-złotliwa insynucja, jakoby M. G. na dwadzieścia lat proboszczem tutejszym wydzierzał i dla niego u p. Massenbacha potwierdzenie kontraktu dzierżawnego wyrobił, jest najwstrętniejszym fałszem i najniegodziwszym kłamstwem; bo ani mi się nie śniło komunikować się choćby na jeden tylko rok wydzierżawić proboszczem. Balamutna i szatańska korespondencja Kuryerowa sprawiła to, że lud obalamuony doniesieniem, że ks. T. w M. poddał się władzy świeckiej, w swojej niewiadomości rzeczy z tego niby — poddania się zrobił, że „nasz domośni przyśłał na niemiecką wiarę, że „srobrak ozdrowienie, kaszenie po niemiecku prawił będzie“ i t. p. potworzył bańnię, z jednej strony śmiechu warte, ale z drugiej bardzo smutne z uwagi, do czego to obalamuowanie i sfanatyzowanie ludu przez osoby nieogłędne i nieroztropne prowadzi. Po 26 latach pracy sumiennej, — rozlicznych dobrodziejstw na wszystkich strony i w wszelkich kierunkach świadczonych, utrzymywania, przyodziewania i wychowania 25 sierot na pożytecznych członków społeczeństwa naszego, przez co miasteczku tutejszemu parę set talarów roznego wydatku oszczędziłem, taką zapłatę odebrałem, że jakiś sfanatyzowany człowiek w nocy z dnia 22 na 23 b. m. szczyby w oknie mieszkania mego wybił. Wzięcia się nie boję, będa do niego od 43 lat nawykły, bo za udział w powstaniu w r. 1831 siedziałem w więzieniu w r. 1833, potem przesiedziałem rok 1846, 1847 aż do 20 marca 1848 r., będa na 8 lat fortecy szkatany; po uwolnieniu zaś przez lud w Berlinie dnia 20 marca 1848 r. wolny byłem tylko do 5 kwietnia tegoż roku; ponownie tegoż dnia w Chelmnie aresztowany, przesiedziałem na fortecy w Grudziądzu aż do 23 listopada 1848 r. Nie więc nowego dla mnie więzienia.

Ka. Tulodziecki.

— * W sprawozdaniu z znanego procesu o święcenie olejów św. jaki się przed kilku dniami w sądzie powiatowym gnieźnieńskim toczył, powtórzyliśmy za sprawozdaniem Posener Ztg., że ks. wikaryusz Ziolkowski na swą obronę przytoczył: „ż mu ks. biskup sufragan oświadczył, że do święcenia olejów św. był upoważnionym, że sam jest tego zdania, lubo na poparcie jego dowodów przytoczyć nie może.“ Jak ks. Ziolkowski w odrudkowaniu w Posener Ztg. piśmie oświadcza, mieszczą się w tym ustępie dwa błędy; twierdził bowiem raczej w swój obronę, że stanowisko jego nie dozwalało mu egzaminować swego bezpośredniego przełożonego, czy do czynności kościelnej był upoważniony lub nie; powtóre starał się na podstawie oskarżenia i przytoczonych w nim kanonistów dowiedzieć, że wedle prawa kanonicznego biskup sufragan ex ordine jest upoważniony do święcenia olejów św.

— * W symulannem seminarium nauczycielskiem w Rawiezu odbył się dnia 26, 27 i 28 z. m. egzamin powtórny, do którego się 12 nauzcycieli zgłosiło. Dwóch z nich z powodu choroby na egzamin się nie stawilo, czterech oddalono od egzaminu ustnego z powodu prac piśmiennych, które za niedostateczne uznane zostały; reszta złożyła egzamin. Było pomiędzy nimi dwóch nauzcycieli protestanckich. Egzaminowi przewodniczył prowincjonalny radca szkolny p. Tschackert w obecności radcy rejonowego i szkolnego pana Luxe. Po skończeniu tej czynności egzaminowano jeszcze uczelny seminarium z religii i historii, z śpiewu i muzyki.

— * W Koźminie w dniu 3 maja r. b. staraniem pp. Fr. Chelkowskiego, Hsar. Krzyżanowskiego i W. Przyulskiego odbędzie się zjazd okolicznych włościan celem założenia Kółka włościańskiego.

— * O pogrzebie sp. Bendy artysty teatru krakowskiego pisze A. fizos co następuje:

W środę o godzinie czwartej po południu nastąpiło wyprowadzenie zwłok sp. Feliksa Bendy wśród niezliczonej masy publiczności. Za trumną postępowała rodzina zmarłego, dyrektor teatru i artyści, którzy wszyscy na przemian nęśli zmarłego. Wiedełsiński wszystkie stany zgromadzone na tym smutnym obrzędzie. Przy ogrodzie stasiekim mnóstwo osób czekało na kondukt, a również i na ostanek. Przy grobie przemówił p. Dłubowski, artysta naszego teatru, następnie chór pod kierunkiem p. Hofmana odpiewał hymny żałobne. Żal powszechny i niekłamany był widocznym, wieniec złożony na trumnie, był od hr. K. Huszarzewskiego.

— * Kalendarz. Jutro w sobotę dnia 2 maja Atanazyjski bisk.; w kalendarzu słowiańskim Witomira.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 30, zachód o godzinie 7 minut 25.

Dnia 3 maja 1068 Bolesław Śmiały zdobywa Kijów. 1417 małżeństwo Władysława Jagiełły z Elżbietą Piastką. 1576 ślub Stefana Batorego z Anną. — 1648 konie białe klasa pod Zółtymi wodami. — 1705 prymas Radziejowski szar bezkrólewie. — 1813 wojsko polskie opuszcza Kraków. 1848 bitwa pod Wrześnią.

Poputrze w poniedziałek dnia 3 maja Znalazienie krzyża i dni krzyżowe; w kalendarzu słowiańskim tośława.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 28, zachód o godzinie 7 minut 27.

Dnia 3 maja 1454 Prusacy wykonywają przysięgę wierności. — 1660 traktat oliwski. — 1791 ogłoszenie konstytucji 3 maja. — 1809 polskie Austriaków pod Górą. — 1815 utworzenie państwa Polskiego.

HANDEL, PRZEMYSŁ I GOSPODARSTWO.

Gielda poznańska, 1 maja.

Poznań, 1 maja. (Sprawozdanie gieldowe.)

Stan powiatu: piękny.

Zyto: trzyma się.

Cena wypowiedzialna. — Wypowiedzialno —

maj 150.—, maj-czerw. 150.—, czerwiec-lipiec 149.—, sierpień 143.—, sierpień-wrzesień 143.—, wrzesień-październik 147 m.

Okowita: bez interesu. — Cena wyp. — Wypowiedzialno

litrow, maj 51 zł., czerwiec 52.30, lipiec 53.40, sierpień 54.60, wrzesień 54.60, październik 53.

Okowita w miejscu (bez beczki)

(W) Poznań, 1 maja. Ceny maki. Poznania

15-16.50 M., różna nr. 0 i 1. 11-11.50 M. pr 50 kilo.

Wzrost telegraficzny.

(Notowane z dnia 20 kwietnia.)

SZCZECIN, 30 kwietnia 1875.

Stan powiatu:

Pszennica: słabo

na kwiecień-maj 191.

na maj-czerwiec 190.

Okowita: chwilejno

w miejscu 49

na kwiecień 51.

na kwiecień-maj 53.

Owies.

na kwiecień-maj 172

na maj-czerwiec 166.

Olś skalny:

na jesień 12.

BERLIN, 1 maja 1875.

Stan powiatu:

Pszennica: trzyma się

na maj 187 50

na wrzesień-paździ. 183 50

Żyto: stale

w miejscu 163 —

na maj 152 50

na czerwiec-lipiec 149 —

na wrzesień-paździ. 150 50

Olś rzep. spok.

w miejscu 54 —

na maj 54 —

na czerwiec-lipiec 54 —

na wrzesień-paździ. 58 40

Okow. chwilejno

w miejscu 52 60

na czerwiec-lipiec 55 —

na lipiec-sierpień 55 —

na sierpień-wrzesień 56 —

Owies: spok.

na maj 170 50

Olś skalny:

w miejscu 18 —

Gal. kol. Kar. Lud.

Pruskie oblig. p.

Nowe pozn. list. z

Pozn. rent. listy

Kolój 2-l. państ.

Lombardy

Austr. losy z 1860

Włoska renta

Amerykany

Austr. ako. kred. 427 50

Półrocz. turecka

74 proc. Rumunij

Pol. listy likwid.

Rosyjsk. banknoty

Austr. renta srebr.

Usp. spok.

Wenecka ulica 1—19.

W środę d. 30 czerwca 1875 z pol. o

W domu szk. na Chwaliszewie

a, Rewizja zaszczepionych z d. 28 czerwca

b, Rewakynacja dzieci szkolnych z d. 28 czerwca

c, Szczepienie.

1, Chwaliszewo 57—96.

2, Chwaliszewo Tylny 3—8.

3, Tamska ulica 1—5.

4, Polna ulica 1—7.

W środę d. 7 lipca 1875 z pol. o g. 2

mu szkolnym na Chwaliszewie

a, Rewizja zrewakynowanych z d. 30 czerwca

b, Rewizja zaszczepionych z d. 30 czerwca

c, Szczepienie.

1, Tum 1—18

2, Tumowa ulica 1—9

3, Seminaryjna 1—8

4, Zagórze 1—15

5, Berdychowo 1—2

6, Piotrowo 1—4

7, Św. Roch 1—28

8, Ostrówek 1—19

9, Cybińska ulica 1—12

d, Rewakynacja należących do d. 30 czerwca

30 czerwca dzieci szkolnych.

W środę d. 14 lipca 1875 r. z pol. o

2 w domu szkolnym na Chwaliszewie

a, Rewizja zrewakynowanych z d. 14 lipca

b, Rewizja zaszczepionych z d. 14 lipca

c, Szczepienie zaszczepionych z d. 14 lipca

14 lipca dzieci szkolnych.

W środę d. 28 lipca 1875 z pol. o g. 2

w domu szkolnym na Chwaliszewie

a, Rewizja zrewakynowanych z d. 28 lipca

b, Rewizja zaszczepionych z d. 28 lipca

c, Szczepienie zaszczepionych z d. 28 lipca

28 lipca dzieci szkolnych.

W piątek d. 25 czerwca 1875 z pol. o g. 3

w sali handlowej.

W piątek d. 2 lipca 1875 z pol. o g. 2

w sali handlowej.

Szczepienie.

Stary Rynek (10 dzieci z ulic Wrocławskiej

i Jezuitkiej do wstępnego szczepienia)

W piątek d. 9 lipca 1875 z pol. o g. 2

w sali handlowej.

a, Rewizja zaszczepionych.

b, Rewakynacja dzieci szkolnych

c, Szczepienie z południa o godzinie 6

domu przy ulicy Wszystkich Świętych

1, Wodna ulica 17—30

2, Kozia ulica

3, Klastorna ulica

4, Golebia ulica

W piątek d. 16 lipca 1875 z pol. o g. 2

w sali handlowej.

a, Rewizja dzieci szkolnych.

b, Rewizja zaszczepionych z południa

c, Rewakynacja dzieci szkolnych o godzinie 6

Szczepienie z południa o godzinie 6

domu przy ulicy Wszystkich Świętych

1, Wodna ulica 17—30

2, Kozia ulica

3, Klastorna ulica

4, Golebia ulica

(Dodatek)

Dnia 30 kwietnia rb. zasnął w Bogu po krótkich cierpieniach w Granówku pod Kościanem, w 48 roku życia s. p.

Kazimierz Niezychowski.

Eksportacya z Granówka odbędzie się w poniedziałek dnia 3go maja o 5tej po południu. Nabożeństwo żałobne i złożenie zwłok do grobowca familijnego

w Potulicach pod Rogoźnem</

Korniezanina zapisywać można na wszystkich pocztach. **Przedpłata kwartalna** wynosi na pocztach 70 fenów. Korniezanin wychodzi co 2 tygodnie w małym półroczniku.

WEZWANIE.

Janów akcyonariuszy „Banku Włościańskiego” wzywamy niniejszym do wniesienia **dziśnietej** raty na akcje wynoszącej dziesięć talarów czyli **trzydzieści marek** od każdej akcji i to najpóźniej do **15 maja r. b.**

pod następstwem skutków § 7 ustaw Banku przewidzianych. Przesyłki pieniędzy uskutecznić należy franco (wraz z opłatą miejskiego portum M. 0,05 fen.) pod adresem:

Bank Włościański, Poznań.

Wpłata rat kwituje się wyłącznie na kwitach tymczasowych, dla tego do przesyłki pieniędzy kwity tymczasowe dołączyć trzeba. W braku innego polecenia kwity te zwraca się w liście rekomendowanym.

NB. Bank przyjmuje jako wpłatę na raty akcje jedynie pruskie lub nową niemiecką monetę i banknoty pruskie; t. zw. dzikie banknoty i asygnaty niemieckie zwracają się na koszt oddawcy.

Dwidziennie za r. 1874 wypłaca się za równocześnie odstępowaniem „kwity tymczasowego”. Akcyonariusze, którzy wpłacili równocześnie dziesiątą (ostatnią) ratę, odbiorą akcje z talonem i kuponami.

Poznań, 14 kwietnia 1875.

Rada Nadzorcza Banku Włościańskiego.

M. hrabia Kwilecki,

przewodniczący.

Pan z dobrej pochodzący rodziny, powierzonej elegancji w średnim wieku, w Brukseli mieszkający, pragnie poznać się z

dama

samotną z jakim takim majątkiem; dama, która nie była szczęśliwą, miała by pierwszeństwo. O frankowanie adresy uprasza się sub **B. R. 13** post. re. t. Sp. Belgique; odpowiedź nastąpi w 4 dniach.

Echo poznańskie.

No. 3 dopiero opuścił p. ase. Abon. na pocztę 3 Mr. Pojedyncze Nr. po 50 fen. Abon. przyjmują księgarnia K. Reyzner (Morgenstern) i ekspedycja „Echa poznańskiego”.

W drugie święto Ziel. Świąt.

o 2 1/2 godz. po południu odbędzie się posiedzenie Tow. pszczyńskiego obornicko-szamotulskiego na które zaprasza

Zarząd.

Artyści do grobów i krzyżów dostawiają jak najtaniej z najpiękniejszego materiału

H. KLUG

Poznań, Wrocławska ulica 38.

Cwikle cukrową

ćwikle bulwową

Obernordfka

Leutewitzka

ćwikle pastewną, żółtą i czerwoną, nasienie oryginalne polecają pod gwarancją nadzwyczaj tania

Scholz & Schnabel,

handel nasion, Wrocław Altbischofstr. 6.

Zdatnych czeladzi i krawieckich

na stałą robotę poszukuje

M. Felerowicz.

Sklad piw

W. Sobieckiego

w Poznaniu pod Ratuszem

polca

prawdziwe piwo pilzneńskie

12 butelek za 1 talara

jako też

naśladowane

przez browar Kobyłpolskie

24 butelek za 1 talara.

Szanownej Publiczności

miasta Ostrowa i okolicy po-

lecają po cenach umiarkowa-

nach:

Likier pepsynowy,

jako dobry środek na straw-

ność i apetyt,

Cognac i Arak,

perfumerye, mydła toaletowe

i zwyczajne, świece stearyno-

we i wiedeńskie, lakiery i

pokosty, oraz smarowidło do

wozów w składzie towarów

aptecznych i drogerijnych.

Ostrów, ul. Raszko-

wska Nr. 1 blisko Rynku.

Mazur & Kurowski.

Nauczycielka

Polka, znająca język francuzki i niemiecki jako też muzykę dokładnie, może być od 1 lipca r. b. zatrudnioną. Bliższej wiadomości udzieli się na zapytanie franko p. adr. **W. J. Czerniejewo** postlagernd. (2236)

Żelazne

szyny kolejowe

na belki do budowy poleca (2467)

Handel żelaza

T. Krzyżanowski.

Prawdziwe rosyjskie

i Wellera

papierosy

polca (2310)

handel Fontowicza

w Bazarze.

Handel hurtowy wina.

Ogród publiczny,

który z dniem 2 maja r. b. w domu W-jej pani Giersch otwieram, polecam względem łaskawej Publiczności, przyrzekając skora i rzetelną usługę. (2465)

A. Luziński.

„Halina”

Walne Zebranie

Towarzystwa akcyjnego Halina odbędzie się d. 20 maja r. b. o godzinie 5tej po południu w sali Hotelu francuzkiego w Poznaniu, na króre pp. akcyonariuszy zaprasza uprzejmie

Rada Nadzorcza Haliny

Przewodniczący

Dr. Szuman.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Sprawozdanie Zarządu z czynności od czasu ukonstytuowania się Towarzystwa;
2. Przedłożenie bilansu i inwentury po dzień 31go grudnia 1874 r.;
3. Wybór komisji do rewizji rachunków;
4. Wybór 9ciu członków Rady nadzorczej stosownie do przepisu art. 191 i 225 powz. niem. ustawy handlowej.

Walne Zebranie

Towarzystwa przemysłowego

odbędzie się w niedzielę 9 maja o godzinie 8 z wieczora. Na porządku dziennym prócz punktów zwyczajnych: majówka i wybór nowej komisji szkolnej.

Magazyn

A. Przystanowski,

przy Wilhelmskiej ul. Nr. 18

polca w wielkim wyborze kostiumy szlafroczy podług najnowszej mody paryżkiej również i gotową żalobę w cenie od 3 tal.

Do marmoryzowania salonów i dekoracji

podług najnowszych modeli poleca się

M. Piotrowski dawn. B. Karaskiewicz

Poznań, Podgórna ulica Nr. 5. (2053)

Zaopatrzony skład mój towarów modnych i ubiorów damskich we wszystkie nowości na porę wiosenną i letnią polecam Szanownej Publiczności; mianowicie zaś bardzo piękne i tanie wyroby na suknie jak np. Bege wehiane i półjedwabne Silki, Sułtany, Kaźmierki, Bareże, Grenadyny, Płocienka, Perkaliki, Batysty, Alpaki etc.

Głównie zwracam uwagę na mój zawsze największy wybór w sukniach gotowych i szlafrocach podług najnowszych modeli paryżkich — oraz wszelkie nowości w okryciach — jak: aksamiłne paletoty i talmi, Kamizelki i Fichus Kaźmierkowe, Tuniki z Hymalaja, Burle i Cheviot. Płaszczki do podróży i od deszczu. Przedewszystkiem są ceny bardzo przystępne i umiarkowane. (192)

F. Bogusławski,

5 przy Nowej ulicy

Warszawski magazyn obuwia

przy Wilhelmskiej ulicy Nr. 18

naprzeciw Hotelu francuzkiego

polca

(1477)

buty męskie od 4 tal. i wyżej

buciki damskie

od 13 złp. do 8 tal. w bogatym wyborze.

F. ANDRZEJEWSKI.

Ważne dla lubowników książek!

Najdoskonalszy wybór

Gwarancja za nowe! kompletne! i bezbłędne!

po cenach wyprzedzących bezprzekładnie tanich.

1) Das Universum oder die Welt in Bildern, 30 pięknych stalorytów, ówiar-
tka podłużna, opr. 2) Aus fernem Landen, geograficzne obrazy i szkice itd., z ilustracy-
ami, największe 60 ark., oba razem tylko 40 sgr. — 1) Zoologische Bilderbuch,
przeszło 400 wizerunków wszystkich zwierząt, wielka ówiar, oprawna, 2) Lehr-
buch der Zoologie, von Dr. Karsch, 290 stron, największa ósemka, oba razem tylko
1 tal. — Borne's Werke w 12-tych tomach tylko 35 sgr. — A mor im
Beichtstuhl, z obrazem tytłowym, 15 sgr. — Heinrich Heine's vermis-
chte Werke, wydanie oryginalne kompletne w 3 wielkich tomach, tylko
40 sgr. — Illustrierte Geographie, neueste, z kilku set wizerunkami miast,
budowli, ludów i t. d. format największy wraz z atlasem z 58 pię-
knymi kolor. map. wraz z mapą z 1872 r., największe folio wysokie, oprawne
tylko 2 tal. — Dla salonu i stołu do książek: Rom und seine Umgebung,
dessen Paläste, Alterthümer, alle Schenswürdigkeiten, Leben, Sitten und Trei-
ben itd. itd. przepyszne dzieło obrazowe w największej 4-će z 45 wiel-
kiemi obrazami artystycznymi Zimmermana wraz z zajmującym i hi-
storyą sztuki obejmującym tekstem profesora Dr. Kühne, 1871, elegancie!
tylko 2 tal. — Homer's Ilias, dzieło obrazowe z 211 obrazami artystycznymi sla-
wnego Ramberga, najwięk. format podłużny, opr. 2 1/2 tal. — Capt. Marryat's beliebte
Romane, najl. niem. wyd. 10 wielkich grubych tomów, eleg. opr., tylko 3 tal. — Hei-
necke's Fuchs, 2 wielkie wydanie w 4-će, z 30 stalor., obrazy artystyczne sławnego
Ramberga, 4ka podłużna, 2 tal. — Flygar's Carlen's beliebte Romane, najl. niem.
wydanie ozdobne, 12 tomów, elegancie, format klasyczny, tylko 70 sgr. — Schwarz
beliebte Romane, najl. niem. wydanie ozdobne, 12 tom., eleg. format klasyczny, tylko 70
sgr. — Raphael's Psyche, 16 sławnych obrazów w czwartej podłużnej, Rafaela, (stara-
żynne, rzadkie i nader zajmujące) 2 talary! — Gemälde aus dem Nonnenleben,
odkryte tajemnice z klasztorów, wielka ósemka, tylko 18 sgr. — Das Buch
der Liebe, Ehe itd. in seinem ganzen Umfange, największe dzieło tego rodzaju w
wielkiej 8-će, 2 tal. — Berghaus Allgemeine Länder- und Völkerkunde w 6 wielk. grub.
tomach z stalorytami, 4 tal. (Największe dzieło tego rodzaju). — Die Geheimnisse des
Vaticans, 2. Interessantes aus Rom, 232 str. z obrazem tytł. tylko 18 sgr. —
Bulwer's beliebte Romane, najlepsze niemieckie wydanie, 30 części, format
klasyczny, bardzo elegancie wydanie 2 tal. — 1) Göthe's auserw. Werke, 16
tomów, format klasyczny, bogato złoczone, 2) Wieland-Galerie, 27 pięknych stalor-
ytów 3) Vom Nordseestrand zum Wistendamm, humorystyczne obrazy z Niemiec,
Włoch i Egiptu, zajmujące dzieła, z ilustr. najwięk. 8-ka, wszystkie 3 razem
tylko 3 tal. — Burmeister's Geschichte der Schöpfung, sławne zajmujące dzieło z
kilku set obrazami, tylko 35 sgr. — Egyptische Geheimnisse, 4 Theile mit über
1200 bewährte Geheim u. Sympathiemittel, 40 sgr. (rzadkość!) — 1) Schiller's sämtli-
che Werke, kompletne ilustrowane wydanie, w 12 bogato złoczonych tomach, 2) Ein
interessanter Roman w 5 tomach, 3) Das Buch der Welt, das Goldene, najulub-
biesz. pisarzy, 490 stron, z wielu obrazami i ilustracjami itd., wielki format, eleg-
gancie wydanie, wszystkie 3 dzieła razem tylko 3 tal. — Allgemeine
Weltgeschichte der alten und neuen Zeit, w 3 wielkich tomach tylko 1 1/2 tal. —
Historische Charakterbilder, ceny z historyi świata, 3 tomy, z 54 wizerunkami,
tylko 1 tal. — Das Reich der Luft, przyrodnicze dzieło obrazowe, 432 stronicie
tekstu, z okł. 800 obrazami wielka 8-ka 28 sgr. — Tylt Entenspiegel, największe
wydanie ozdobne, z 55 obrazami artystycznymi Ramberga, 2. najwięk. format
podłużny, opr. 3 tal. — 1) Populaire Astronomie, 4 tomy z obrazami, 2) Luther's
Leben i t. d. z portretem, 368 stronic, pięknie oprawne, oba razem tylko 1
tal. — 1) Schubert's Werke und Schicksale 8 tomów 2) Meisterwerke der Wiener
Gemälde Gallerie z 12 stalorytami, wielka 4ka, oba razem tylko 2 tal. — Johan-
nes von Müllers sämtl. Werke w 40 tomach, tylko 3 tal. — Herder's sämtl.
Werke, wydanie oryginalne w 60 tomach, tylko 4 1/2 tal. — 1) Der Hanserndt,
Roman- und Novellen-Sammlung etc., 3 roczniki z 15 stalorytami, 2) Ge-
schichte Napoleon's I. und der grossen Armee, sławne dzieło Segura, w
2 tomach, oba razem tylko 1 tal. — Illustrierte Gewerbelehre und Techno-
logie, 4 tomy, z 300 obrazami, tylko 1 tal. — Naturgeschichte der Vögel von
Kaup, z wielu obrazami, eleg. oprawne 40 sgr. — Koch's Reisen im Orient,
sławne dzieło, w 3 grubych tomach, tylko 1 1/2 tal. — Ritterstad's so beliebte Ro-
mane 100 tomów 3 tal. 15 sgr. — Bibliothek englischer historischer Romane, übersetzt
von Dr. Bärmann, 18 bardzo grubych tomów w 8-će, cena sklepowa 20 tal. za
tylko 24 tal. — 1) Die Grenzjagd, 5 tomów, 2) Schwert und Spindel, 5 tomów,
oba razem tylko 35 sgr. (Wartość 4 razy większa). — George Sand's Romane,
52 tomików, 50 sgr. — (Wartość 4 razy większa). — George Sand's Romane,
i t. d. alter und neuer Zeit, 2 tomy tylko 1 tal. — 1) Die Jungfrau von
Orleans, frei nach Voltaire, wielka 8ka, (stare i rzadkie), 2) Crebillon's berühmte
Märchen, oba razem tylko 1 tal. — Shakespeare's complete works, (po
angielsku) kompl., w 37 częściach tylko 1 tal. (Wartość 4 razy większa). — Illu-
strirtes Haus- u. Wirtschaftslexikon, 2. Conversations-Lexicon, dla życia
praktycznego, 62 poszytych, najwięk. format leksykonowy, z przeszło 1000 ilu-
stracjami, komplet, od A-Z, tylko 4 tal. — Geheime Geschichten Europäischer
Höfe 10 tomów, (rzadkie i poszukiwane) 5 tal. (bardzo zajmujące dzieło). — 1. Bo-
caccio's Decameron, z wielu ilustr., 2. Komische Geschichten 3 tomy, oba dzieła
razem tylko 2 tal. — 1) Dr. Zimmermann's Weltgeschichte für Damen, 2 części,
wielki format, z stalorytami, 2) Lessing's Werke elegancie oprawne, razem
tylko 40 sgr. — 6 pikante Romane mit schönen Titelbildern, razem
1 1/2 tal. — Grazien-Album, 24 fotografie w elegancie oprawie, z pozio-
2 tal. — Der persönliche Schutz, (opieczowane) 1 tal. — Geschichte des
Rabbi Joschua Ben Josef Hanootzi, genannt Jesus Christus. Jedyna prawdziwa
historia w. proroka z Nazaretu, w wielkiej 8-će, tylko 1 tal. (bardzo rzadkie i nader
interesujące). — Das entsiegelte Buch der grössten Geheimnisse, Offenbarungen etc.
(opieczowane) 24 sgr. — Das 6te und 7te Buch Moses, tajemnice nad tajem-
nicami, to jest sztuka zaklęcia duchów, wierna w słowach i obrazach, pod-
ług starego rękopisu papieża Grzegorza, po niemiecku z więcej jak dwudziestu
tablicami, w raz z ważnym dodatkiem (bardzo rzadkie i nader zajmujące), tylko 3 tal. —
Das grosse deutsche Kriegs-Album, 1870/71, w wielkiej 4-će, z przepysz-
nymi obrazami druku olejnego wraz z tekstem, 35 sgr. — Unterhaltungs-Biblio-
thek interessanter Romane, 12 tomów w 8-će, zamiast 6 tal. tylko 45 sgr. —
Eros, Wörterbuch der Liebe, dwa grube tomy od A do Z, 2 1/2 talara! — Das
7 mal versiegelte Buch, der grössten Geheimnisse (sławna) 1 tal. — Dr. Rozier, Die
Heimlichkeiten und Geschlechtsverirrungen beider Geschlechter 1 tal. — Paul de Kock's
humoristische Romane, ilustrowane wydanie ozdobne, 6 tomów, z obrazami, tylko
58 sgr. — Das Geschlechtsleben aller Völker alter und neuer Zeit, 1 1/2 tal. —
Casanova's Memoiren, jedyną najlepsze, kompletne, ilustrowane, niemieckie wy-
danie, w 17 wielkich tomach w 8-će, z przeszło 50 obrazami, tylko 6 tal. 28 sgr. —
Casanova, Memoiren, (wybór), 40 sgr. — Neuer Venuspiegel (opieczowane)
25 sgr. — Die 15 Freuden des Ehestandes, 25 sgr. — Hackländer's Hausblätter, 4
wielkie grube tomy, tylko 1 1/2 tal. — 1. Shakespeare's sämtliche Werke, ilustro-
wane wydanie niemieckie, 12 tomów, z stalorytami, elegancie opr., 2. 10,000 Pfund
Renten, sławne dzieło Warren'a, w 3 grubych tomach, oba razem tylko 3 tal. —
Amerik. Bibliothek, opis najinteresown. historyi Indian, przegrod młysłowców,
romansów, przypadków pomiędzy dzikimi i podróży po puszcach, stepach po niem. naj-
lepszych pisarzy 24 wielkie tomy, 8ka, tylko 3 tal. — Amerik. Roman-Bibliothek
Nr. 2 takie same lecz inne zajmujące dzieła obejmujące, 24 tomów w 8-će tylko 3 tal. —
Oba zbiory razem wzięte, tworzące najpiękniejszą bibliotekę na całą zimę do
czytania, które w każdym domu znajdować się powinny, a więc 49 wielkich
tomów w 8-će razem tylko 5 1/2 tal. Wartość przeszło czworaka. (2476)

TANIE MUZYKA!!!

Beethoven und Mozart's sämtliche [54] Clavier-Sonaten, eleg. wyd. ozdo-
bne w 4-će, razem tylko 2 tal. — Neues Tanz-Album, für 1875, najulubien. tańce na
fortepian, z obrazem, nader elegancie, tylko 1 tal. — Hamburgrer Tanz-Album No.
2, tak s. m. jednak inne tańce zawierające, tylko 1 tal. — Salon-Compositionen na
fortepian, 15 najulubieńszych sztuk Aschera, Mendelssohna, Godfrey'a i t. d.,
elegancie, 1 tal. — 40 Lieder ohne Worte, Mendelssohna-Bartholdy, Abta,
Gumberta i t. d. itd., nowe elegancie, wydanie w 4-će, tylko 1 1/2 tal. — Opern-Album,
12 (dwanaście) wielkich potpourris operowych na fortepian, (Hugenoci, Robert
djabel, Don Juan, Faust, Afrykanka itd.), za wszystkie 12 opery pysznie ozdobio-
nych, razem tylko 2 tal. — Opern-Album Nr. 2, także 12 innych ulubionych
oper na fortepian zawierające, wydanie przepyszne, razem tylko 2 tal. — Opern-
Album Nr. 3 również 12 innych ulub. oper na fortep. zawierające, przepyszne ozd.,
razem tylko 2 tal. — 33 najulub. tańców na fortep., razem 1 tal. — Festgabe f. d. Ju-
gend, około 300 ulubionych sztuczek z oper, pieśni, fantazyj itd., elegancie, razem 2
tal. — Schubert's so berühmte 80 Lieder, z towarzys. fortepianu, razem 24 sgr.
Zasady, handlu od przeszło lat 30. Kade zlecenie wykonywa się
natychmiast akuracnie w nowych tylko bezbłędnych egzemplarzach, pod gwa-
rancją. Udać się więc należy tylko wprost do księgarni eksportowej

J. D. Polack'a w Hamburgu.

Miejsce handlu teraz: Wexstrasse 6.

Wszystkie zamówienia w Krakowie jak najpilkniej.

wylosowanych $3\frac{1}{2}\%$ listów zastawnych Wielkiego Księstwa Poznańskiego.

Przy odbytym w dniu dzisiejszym losowaniu $3\frac{1}{2}$ % listów zastawnych do funduszu umorzenia potrzebnych, wyciągnięte zostały następujące numery:

Dobra.		Powiat.	Dobra.		Powiat.	Dobra.		Powiat.	Dobra.		Powiat.	Dobra.		Powiat.	Dobra.		Powiat.
Numer listu zast.			Numer listu zast.			Numer listu zast.			Numer listu zast.			Numer listu zast.			Numer listu zast.		
bięczy	amortyzacyjny		bięczy	amortyzacyjny		bięczy	amortyzacyjny		bięczy	amortyzacyjny		bięczy	amortyzacyjny		bięczy	amortyzacyjny	
A. Na 1000 tal. = 3000 mr.																	
18 5148	do		18 6394	Czermin	Pleszew	36 823	Gaj	Kościan	11 4267	Goleniewo	do	27 6142	Gorzycki	Krobia	30 6145	do	Gniezno
31 6146	do		71 5960	Gutowy I. II.	Pleszew	22 5703	Kawcze	Krobia	20 3303	Kociszewo	Krobia	9 4319	Krzyżanki	Pleszew	15 5953	Kurcowo	do
24 5822	Lewkowie et Kar	do	33 5331	do	do	17 3073	Macedo	Pleszew	29 5860	Młodziejewice	do	19 3669	Myszkowo	do	31 5133	Nekla	do
18 6125	Osiak	do	23 5279	Piotrkowice	do	17 6244	Przysieka niem.	do	113 6186	Świniary	Krobia	42 5233	Trzuskotowo	Poznań	23 4563	Uszarszewo	Poznań
38 3400	Wapno	do	45 4012	do	do	47 4014	do	do	14 3595	Wituchowo	do	18 3599	do	do	24 5596	Włoskiejewki	do
25 5597	do		25 5511	Zielądko	do	51 4261	Borowo	Kościan	42 462	Bzowo	Kościan	148 5784	do	Krobia	158 5751	Chociszewice	Krobia
C. Na 200 tal. = 600 mr.																	
58 3165	Chorynia	Kościan	58 201	Dąbrowa	Babimost	59 5940	Dąbrowa	Oborniki	97 1768	Drzewce et Czar	Krobia	15 4233	Goleniewo	Poznań	27 4319	Górka	Oborniki
46 5849	Gorzycki	Kościan	25 4645	Gronówko	do	29 5069	Jasienie	do	25 4993	Kadzewo	Śrem	34 2813	Kotowo	Buk	28 2565	Krajewice	Kościan
29 392	Lubusz	do	56 5594	Lewkowie et Kar	do	77 4803	Miastowice	do	113 4180	Pawlowice	do	80 361	Zakrzewo	Kościan	170 6043	do	do
D. Na 100 tal. = 300 mr.																	
66 4971	Bzowo	Czarnków	201 5788	Chociszewice	Krobia	45 5750	Czestram vel Gole	do	69 253	Dąbrowa	Babimost	81 265	do	do	108 3180	Drzewce et Czar	Krobia
82 2672	Działyn	Gniezno	61 2486	Gembice	Czarnków	49 3651	Góluchowo	Pleszew	58 3660	do	do	53 5858	Gorzycki	Kościan	54 5859	do	do
58 3660	do	do	53 5858	Gorzycki	Kościan	54 5859	do	do	56 5861	do	do	58 2772	Gósciejewo	Krotoszyn	69 4143	Karsy	Pleszew
87 216	Kobylniki	Kościan	45 224	do	do	43 3218	Kotowo	Buk	80 4741	Krzyżanki	Krobia	97 4169	Łaszczyn	do	209 471	do	do
206 468	do	do	209 471	Lewkowie et Kar	do	46 2763	Lussowo	Poznań	31 3439	Macedo	Pleszew	39 4079	Myszkowo	Szarnotul	245 507	do	do
220 482	do	do	222 484	do	do	240 502	do	do	245 507	do	do	247 509	do	do	250 512	do	do
257 519	do	do	260 522	do	do	267 529	do	do	271 533	do	do	272 534	do	do	275 537	do	do
58 603	Siemianice	do	93 608	do	do	94 609	do	do	97 612	do	do	102 617	do	do	104 619	do	do
105 620	do	do	21 4157	Stabomierz	do	137 161	do	do	139 163	do	do	144 168	do	do	163 187	do	do
170 194	do	do	172 196	do	do	184 208	do	do	187 211	do	do	204 238	do	do	211 285	do	do
E. Na 40 tal. = 120 mr.																	
84 1036	Białcz et Skora	Kościan	101 5277	Bzowo	Czarnków	102 5278	Chojno II.	Krobia	109 5387	do	do	110 5388	do	do	111 5389	do	do
86 5578	Chorynia	Kościan	97 3589	Dąbrowa	Babimost	85 717	Działyn	Gniezno	193 4511	Góluchowo	Pleszew	63 3532	Gorzycki	Kościan	74 2923	Gósciejewo	Krotoszyn
F. Na 20 tal. = 60 mr.																	
46 410	Baborówko	Szarnotul	81 3549	Borowo	Kościan	85 3553	do	do	96 429	Bzowo	Czarnków	179 4449	do	do	180 4450	do	do
150 4450	do	do	45 2274	Charbowo	Gniezno	46 2275	do	do	47 2276	do	do	244 4443	Chociszewice	Krobia	68 2636	Chojno II.	do
94 4291	do	do	104 2814	Chorynia	Kościan	109 2819	do	do	112 2822	do	do	114 2824	do	do	48 5474	Chwalibogown	Wrszonia
93 8997	Czacz	do	50 889	Czarnysad	Krotoszyn	29 2141	Czekanów	do	46 3723	Dąbrowa	Babimost	201 3732	do	do	108 4570	Dąbrowa	Oborniki
113 3973	Drzewce et Czar	do	117 2580	do	do	129 2118	Działyn	Gniezno	64 2650	Górka duchowna	Kościan	66 4295	Górka	Krotoszyn	67 4491	Gorzycki	Kościan
87 2188	Gósciejewo	Krotoszyn	90 2191	do	do	95 2196	do	do	98 2199	do	do	136 2808	Grabiewo	do	137 2809	do	do
42 3981	Kadzewo	do	108 3239	Karsy	do	104 3240	Kawcze	do	91 4278	do	do	211 285	do	do	211 285	do	do
G. Na 500 tal. = 1500 mr.																	
56 5594	Lewkowie et Kar	Poznań	77 4803	Miastowice	Krobia	113 4180	Pawlowice	Kościan	80 361	Zakrzewo	Kościan	170 6043	do	do	56 5594	Lewkowie et Kar	Poznań
77 4803	Miastowice	Krobia	113 4180	Pawlowice	Kościan	80 361	Zakrzewo	Kościan	170 6043	do	do	56 5594	Lewkowie et Kar	Poznań	77 4803	Miastowice	Krobia
113 4180	Pawlowice	Kościan	80 361	Zakrzewo	Kościan	170 6043	do	do	56 5594	Lewkowie et Kar	Poznań	77 4803	Miastowice	Krobia	113 4180	Pawlowice	Kościan
80 361	Zakrzewo	Kościan	170 6043	do	do	56 5594	Lewkowie et Kar	Poznań	77 4803	Miastowice	Krobia	113 4180	Pawlowice	Kościan	80 361	Zakrzewo	Kościan
170 6043	do	do	56 5594	Lewkowie et Kar	Poznań	77 4803	Miastowice	Krobia	113 4180	Pawlowice	Kościan	80 361	Zakrzewo	Kościan	170 6043	do	do

Wypowiadając takowe posiadaczom, wzywamy ich, aby pomienione listy zastawne w stanie do kursu uspotobionym z należącymi do nich kupcami od Bgo Narodzenia 1875 eventualnie talonami lnb rekognicyą na takowe, w nadchodzącym terminie wypłaty prowizyi to jest w czasie od **21 lipca do 4 sierpnia 1875** najpóźniej zaś do terminu realizacji celem odebrania tymczasowej rekognicyi, albo też w samym terminie realizacji, natenczas dzierżyciele takowych stosownie do przepisu artykułu 4 § 13 prawa z dnia 15 kwietnia 1842 i Najwyższego postanowienia z dnia 26go września 1864 z prawem realnem do wyrażonej w wypowiedzianym liście zastawnym Hipoteki specjalnej wykluczeni i z pretensyami swemi do wartości listu zastawnego do Ziemstwa odesłanymi zostaną, ilość kapitału w gotowiznie zaś na koszt i ryzyko wierzycieli do Depozytu Ziemstwa wzięta będzie. Kto rekognicyą lub gotowizną za wylosowane listy zastawne pocztą przesłane mieć sobie życzy, takowe na swój koszt i ryzyko odebrać może 8 dni po upływie ustanowionych powyżej terminów, skoro o to 14 dni pierw liście frankowanym uczyni wniosek i załączy rekognicyą lub list zastawny. Powtórne wywołanie nie będzie miało miejsca, wzywamy jednakże posiaaczy poniżej wymienionych listów zastawnych:

Dobra.			Powiat.	Termin losowania.	Dobra.			Powiat.	Termin losowania.	Dobra.			Powiat.	Termin losowania.	Dobra.			Powiat.	Termin losowania.
Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	Numer zastaw.	
amorty- zacyjny	bieżący	amorty- zacyjny	bieżący	amorty- zacyjny	bieżący	amorty- zacyjny	bieżący	amorty- zacyjny	bieżący	amorty- zacyjny	bieżący	amorty- zacyjny	bieżący	amorty- zacyjny	bieżący	amorty- zacyjny	bieżący	amorty- zacyjny	
A. Na 1000 tal. = 3000 mr.																			
5244 Kwiatkowo I. II.	Odolanów	S. J. 1874.	112 5047 Kromolice	Krotoszyn	B. N. 73.	57 2771 Gościewo	Krotoszyn	S. J. 74.	116 3311 Grablewo	Buk	B. N. 73.	49 1406 Gutowy	Buk	B. N. 73.	49 1406 Gutowy	Buk	B. N. 73.	49 1406 Gutowy	
3829 Łaszczyn	Krobia	dto	67 5132 Kwiatkowo I. II.	Odolanów	S. J. 74.	67 2781	dto	dto	49 1406 Gutowy	Pleszew	S. J. 69.	20 1417 Konino	Buk	B. N. 63.	20 1417 Konino	Buk	B. N. 63.	20 1417 Konino	
500 Lubosz	Międzychód	S. J. 73	44 5582 Lewkowo et Karski	dto	dto	102 3235	Grablewo	Buk	20 1417 Konino	Pleszew	S. J. 74.	55 562 Kotowiecko	Pleszew	S. J. 74.	55 562 Kotowiecko	Pleszew	S. J. 74.	55 562 Kotowiecko	
418 Niemierzewo	dto	S. J. 74.	28 391 Lubosz	Międzychód	B. N. 73.	46 5010	Grochowska pań.	Mogilno	55 562 Kotowiecko	Krajewice	B. N. 73.	67 3084	Krajewice	B. N. 73.	67 3084	Krajewice	B. N. 73.	67 3084	
4079 Wapno	Wągrówiec	dto	15 724 Lwówek	Buk	S. J. 74.	17 3594	Gwiazdowo	Sroda	67 3084	Odolanów	S. J. 74.	71 4881	Kwiatkowo I. II.	S. J. 74.	71 4881	Kwiatkowo I. II.	S. J. 74.	71 4881	
			45 5008 Nekla	Sroda	dto	18 3595	dto	dto	71 4881	Międzychód	B. N. 72.	38 2698	Międzyzysie	B. N. 72.	38 2698	Międzyzysie	B. N. 72.	38 2698	
			35 424 Prusim	Międzychód	dto	42 5330	Jasienie	Kościan	38 2698	Gniezno	B. N. 72.	194 456	Owiecki	S. J. 73.	194 456	Owiecki	S. J. 73.	194 456	
			33 5141 Piotrkowice	Kościan	dto	79 4153	Karsy	Pleszew	194 456	dto	B. N. 72.	205 467	dto	B. N. 72.	205 467	dto	B. N. 72.	205 467	
			49 2987 Sławno	Czarnków	B. N. 73.	32 3704	Kociszewo	Międzyrzecz	205 467	dto	S. J. 74.	216 478	dto	S. J. 73.	216 478	dto	S. J. 73.	216 478	
			17 40 Stożezyn	Wągrówiec	S. J. 74.	36 2620	Kolaczkowo	Gniezno	216 478	dto	B. N. 73.	231 493	dto	B. N. 72.	231 493	dto	B. N. 72.	231 493	
			114 5885 Stwolino	Krobia	B. N. 73.	48 2403	dto	Szamotuly	231 493	dto	S. J. 74.	234 496	dto	S. J. 73.	234 496	dto	S. J. 73.	234 496	
			89 2800 Ujazd i Łeka m.	Kościan	S. J. 74.	55 2410	dto	dto	234 496	dto	S. J. 73.	244 506	dto	S. J. 72.	244 506	dto	S. J. 72.	244 506	
			41 5398 Włoszczewki	Srem	dto	57 2412	dto	Krzyżanki	244 506	dto	B. N. 72.	254 516	dto	B. N. 72.	254 516	dto	B. N. 72.	254 516	
						15 4589	Krzyżanki	Krobia	254 516	dto	B. N. 73.	122 4919	Qwinska	B. N. 73.	122 4919	Qwinska	B. N. 73.	122 4919	
						17 4591	dto	dto	122 4919	dto	S. J. 74.	87 3416	Sławno	S. J. 72.	87 3416	Sławno	S. J. 72.	87 3416	
						100 4172	Łaszczyn	dto	87 3416	dto	B. N. 73.	209 333	Stożezyn	B. N. 72.	209 333	Stożezyn	B. N. 72.	209 333	
						29 2958	Mączniki et Podkoce	Odolanów	209 333	dto	S. J. 74.	259 283	dto	B. N. 72.	259 283	dto	B. N. 72.	259 283	
						53 6169	Nekla	Sroda	259 283	dto	S. J. 73.	138 3279	Ujazd i Łeka m.	Kościan	138 3279	Ujazd i Łeka m.	Kościan	138 3279	
						196 4981	Nowe Ogrody et Długie	Wschowa	138 3279	dto	S. J. 72.	48 2942	Wierzenica	Poznań	48 2942	Wierzenica	Poznań	48 2942	
						26 6010	Pearskie	Srem	48 2942	dto	S. J. 74.	84 1379	Wonięć	Kościan	84 1379	Wonięć	Kościan	84 1379	
						27 2718	Ptaszkowo w. i m.	Buk	84 1379	dto	S. J. 73.								
						99 2636	Runowo	Wągrówiec		dto	B. N. 74.								
						109 3198	Ujazd et Łeka m.	Kościan		dto	S. J. 75.								
						14 3079	Wilkonice	Krobia		dto	S. J. 74.								
						68 6038	Włoszczewki	Srem		dto	B. N. 73.								
						62 943	Wonięć	Kościan		dto	S. J. 74.								
						44 5424	Zielądkowo	Oborniki		dto	S. J. 74.								
D. Na 100 tal. = 300 mr.																			
			67 2126 Białcz (Belsch) et Sko-	Kościan	R. N. 73.	104 2422 Białcz et Czarkowo	Kościan	S. J. 74.	48 412 Babórówko	Szamotuly	S. J. 74.								
			44 2025 Białokosz	Międzychód	S. J. 72.	126 2517	dto	B. N. 73.	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			61 1355 Brodowo	Sroda	B. N. 73.	54 2312	Białokosz	Międzychód	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			62 493 Bzowo	Czarnków	dto	173 5310	Bzowo	Odolanów	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			67 498	dto	B. N. 80.	50 3110	Charbowo	Września	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			107 5897 Chojno II.	Krobia	S. J. 74.	46 5482	Czeronine	Kościan	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			71 3582 Chorynia	Kościan	dto	97 5433	Dąbrówka	dto	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			72 3583	dto	S. J. 68.	44 2499	Domasław	Wągrówiec	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			37 4536 Chotowo	Odolanów	S. J. 74.	65 1950	Drzewce et Czarkowo	Krobia	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			27 4479 Chwalibogowo	Września	dto	114 3257	Działy	Gniezno	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			71 5182 Czacz	Kościan	dto	199 2837	Gembice	Czarnków	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			74 5185	dto	S. J. 74.	112 2850	Górka duch.	Kościan	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			58 3832 Domasław w. gr.	Wągrówiec	dto	76 2694	dto	dto	83 3551 Borowo	Kościan	dto								
			106 317 Drzewce et Czarkowo	Krobia	dto														
			79 2669 Działy	Gniezno	dto														
			54 2479 Gembice	Czarnków	B. N. 73.														
			42 3350 Górka duch.	Kościan	S. J. 74.														
			47 3355	dto	dto														
E. Na 40 tal. = 120 mr.																			

(2440)

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

Warkocze,
Szyniony,
Loki,
Tupety,
Peruki, (2444)
Wszystko wiernie naturę na-
mierzając, tanie ceny, poleca
J. Buchholz,
Przybył teatralny.
Wiedna ulica Nr. 12.

Meidingerera
patentowane
piece do pokoi,
piece
salonowe
regulatory
z lanego zelaza,
piece (5073)
do gotowania
dla mniejszych pomieszk.
w wielkim wyborze poleca
S. J. Auerbach.

Prócz najwykleszych gatunków nasion koniczyiny, traw leśnych, ogrodowych i warzywnych, kwiatów i roślin bulwowych mamy w większych ilościach w zapasie; sporek olbrzymi, seradellę, żółty i niebieski łubin, kukurudzę, żyto jare i pszeninę a szczególnie Leutowitzką bardzo zalecaną cwikłą. (2459)

Bracia Auerbach
Wrocławska ulica.

Gruz z budowli
przyjmuje za wynagrodzeniem Grobla 25
(2398)

Po angielsku

Nauki angielskiego języka, konwersacji i t.
ziela **Mrs. Coulman z Angli.** Po
szkaniu Miłyńska ulica 38. (2384)

**Wody mineralne
nalewu tegoro-
cznego poleca jak
najtaniej** (2366)

I. Sobeckī,
Rynek Nr. 8.

Gotowe paletoty i ubiory od 10 tal.,
czapki i bieliznę poleca (2102)
J. Urbankiewicz
Wilhelmowski plac 4. I piętro.

Premiowane na wystawie wie-
deńskiej wyroby z fabryki swój la-
nego kamienia jako to: **figury**
Śwłętych i mitologi-
czne, wodotryski wa-
zany, ławki i stoły do
ogrodu, **flisy** kolorowe na posa-
dзки, **koryta dla koni, byda i trz-**
dy i t. d. poleca (2182)

A. Krzyżanowski.

Smolec

amerykański poleca po tanich cenach
J. Mondré
 w Poznaniu; Chwaliszewo 39.
 w Swarzędzu, Rynek 218/19.

Handel wina (910)
L. Silberstein'a
w narożniku Wielkiej Rycerskiej ul.
i Nowomiejskiego Rynku
poleca swój skład wprost sprowadzo-
nych win Bordeaux, burgundzkich,
węgierskich i szampańskich od naj-
mniejszych do najlepszych marek.

